

EVROPSKÁ KOMISE

Brusel, 8.3.2024
C(2024) 1628 final

Miloš VYSTRČIL
předseda Senátu
Valdštejnské náměstí
118 01 PRAHA 1
ČESKÁ REPUBLIKA

Vážený pane předsedo,

děkujeme Senátu za jeho stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o rostlinách získaných některými novými genomickými technikami a potravinách a krmivech z nich a o změně nařízení (EU) 2017/625 (COM(2023) 411).

Tento návrh je součástí širšího balíčku opatření pro udržitelné využívání rostlin a půdy jakožto přírodních zdrojů, která rovněž posílí odolnost potravinových systémů a zemědělství v EU¹. Konkrétně se zaměřuje na zachování vysoké úrovně ochrany zdraví lidí a zvířat a životního prostředí v souladu se zásadou předběžné opatrnosti, na umožnění vývoje a uvádění na trh rostlin a rostlinných produktů, které přispívají k cílům v oblasti inovací a udržitelnosti v rámci Zelené dohody pro Evropu, strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ a Strategie v oblasti biologické rozmanitosti a zajišťují účinné fungování vnitřního trhu a zvyšují konkurenceschopnost zemědělsko-potravinářského odvětví na úrovni EU i na celosvětové úrovni.

¹ – Sdělení o zajištění odolného a udržitelného využívání přírodních zdrojů – COM(2023) 410 final,
– návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho uvádění na trh v Unii, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, 2017/625 a 2018/848 a o zrušení směrnic Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES a 2008/90/ES – COM(2023) 414 final,
– návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o produkci reprodukčního materiálu lesních dřevin a jeho uvádění na trh, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 a 2017/625 a zrušuje směrnice Rady 1999/105/ES – COM(2023) 415 final,
– návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech – COM(2023) 420 final a
– návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o monitorování a odolnosti půdy – COM(2023) 423 final.

Návrhem by byly stanoveny dvě kategorie rostlin získané některými novými genomickými technikami (NGT): NGT rostliny, které by se mohly rovněž vyskytovat přirozeně nebo být získány konvenčními šlechtitelskými technikami (dále jen „NGT rostliny kategorie 1“) a NGT rostliny se složitějšími modifikacemi (dále jen „NGT rostliny kategorie 2“). Tyto kategorie by podléhaly různým požadavkům přizpůsobeným jejich charakteristikám a rizikovému profilu.

Komise děkuje Senátu za vyjádření podpory uvedenému návrhu. Komise pečlivě analyzovala body uvedené ve stanovisku Senátu a ráda by poskytla následující vysvětlení.

Komisi těší, že Senát uznává potenciál nových genomických technik, které mohou přispět k cílům Zelené dohody, strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ a Strategie v oblasti biologické rozmanitosti. Vítá, že Senát souhlasí s navrhovanými požadavky a postupy pro záměrné uvolňování rostlin získaných novými genomickými technikami do životního prostředí a pro uvádění těchto rostlin a potravin a krmiv z nich vyrobených na trh.

Ve svém stanovisku Senát vyjadřuje obavy ohledně možného negativního dopadu patentování NGT rostlin (zejména pak rostlin spadajících do kategorie 1) na šlechtitelské odvětví, a v důsledku toho požaduje, aby byl ve znění právního aktu ukotven zákaz patentování NGT produktů kategorie 1. Komise by ráda poznamenala, že v posouzení dopadů² připojeném k jejímu návrhu jsou zohledněny obavy mnoha zúčastněných stran ohledně možného budoucího rozšíření patentů na NGT rostliny a jeho možného dopadu na dostupnost osiva a genetického materiálu. Ačkoli je iniciativa v oblasti NGT z právního hlediska nezávislá na pravidlech pro ochranu duševního vlastnictví a nezabývá se záležitostmi týkajícími se uplatňování dané legislativy na geneticky modifikované organismy, v posouzení dopadů byly tyto obavy vzaty v potaz³. Krom toho se Komise ve svém sdělení pod názvem „Zajištění odolného a udržitelného využívání přírodních zdrojů EU“⁴, které doprovázelo uvedený návrh, zavázala posoudit dopad, který může mít patentování rostlin a související postupy udělování licencí a transparentnosti na inovace v oblasti šlechtění rostlin, na přístup šlechtitelů ke genetickému materiálu a technikám a na dostupnost osiva pro zemědělce i na celkovou konkurenceschopnost biotechnologického průmyslu EU, a přislíbila do roku 2026 podat zprávu o svých zjištěních.

Výše uvedené argumenty vycházejí z návrhu Komise, který v současné době prochází legislativním procesem, na němž se podílí Evropský parlament i Rada.

Stanovisko Senátu bylo zpřístupněno zástupcům Komise při probíhajících jednáních s Evropským parlamentem a Radou a bude sloužit jako podklad pro tato jednání.

² SWD(2023) 412 final.

³ Oddíl 7.3.2 posouzení dopadů.

⁴ COM(2023) 410 final.

*Doufáme, že podaná vysvětlení jsou dostatečnou odpovědí na připomínky Senátu,
a těšíme se na další pokračování vzájemného politického dialogu.*

S pozdravem

Maroš Šefčovič
výkonný místopředseda

Stella Kyriakides
členka Komise

